

22.11.2021

Vastaukset vuoden 2022 talousarvioneuvottelujen pöytäkirja-merkintöihin

- 1. Kotoutustoiminnan vaikuttavuutta ja työllisyyskoulutuksen käynnistystoimenpiteiden onnistumista seurataan, etenkin kaupungin, Omnian ja muiden toimijoiden yhteistyötä ja tehtäväjako. Erityisesti luottamushenkilöhallinnolle tarvitaan tarkempaa tietoa suomen-, ruotsin- ja englanninkielisen koulutuksen saatavuudesta eri kohderyhmille, kuten niille maahanmuuttajataustaisille, joiden kotoutumiskoulutus on jo päättynyt tai jotka tarvitsevat erityistä tukea.**

[Elinvoiman tulosalue/työllisyyspalvelut vastaa](#)

Työllisyyspalvelut tekee Omnian maahanmuuttajien osaamiskeskuksen (Oske) kanssa yhteistyötä asiakasohjauksessa sekä palvelujen kehittämisessä erilaisten kohderyhmien tarpeet huomioiden jatkuvassa vuorovaikutuksessa. Yhteistyötä tehdään myös Pakolais- ja maahanmuuttajapalveluiden kanssa erityistä tukea tarvitsevien pakolaistaustaisten kotoutuja-asiakkaiden osalta ja tavoitteena on tiivistää yhteistyötä.

Tunnistetut kehittämistarpeet ovat seuraavat:

- alakohtaiset suomen kielen kurssit eri taitotasolle sekä siltaus kielituettuun työhönvalmennukseen ja työllistämiseen; Omnian Oske, Työllisyys Espoo ja kaupungin toimialat tekevät tässä yhteistyötä kehittämällä yhdessä S2-koulutuksia kaupungin toimialojen työntekijöille. Omnian Osken kielituetun työllistämisen skaalauksesta laajemmin kaupungin toimialoille on keskusteltu
- erityistä/paljon tukea tarvitsevien vieraskielisten, sekä kotoutujien että kotoutumisajan ylittäneiden palvelut; yhteistyössä erityisoppilaitos Liven kanssa on valmistelussa hanke, jossa kehitettäisiin yhteistyössä ja räätälöidysti palveluita kohderyhmälle, jotka voidaan juurruttaa pysyviksi toiminnoiksi

Työllisyys Espoossa on kotoutuja-asiakkaina sekä erittäin nopeasti eteneviä ja erinomaiset oppimisvalmiudet omaavia asiakkaita, että paljon tukea tarvitsevia asiakkaita, aina luku- ja kirjoitustaidottomista alkaen. Suurin osa asiakkaista on edellä mainittujen kahden ääripään välillä ja heidän tarpeensa vaihtelevat yksilöllisesti; nykyisillä kotoutumispalveluilla pystytään kuitenkin vastaamaan heidän tarpeisiinsa pääosin hyvin. Korkeakoulutettujen vieraskielisten, mukaan lukien kotoutujien, palveluita kehitetään nykyisellään Espoon Korkeakoulutettujen maahanmuuttajien osaamiskeskuksessa (KOSKE). Työllisyys Espoossa on 2442 kotoutujaa 3.6. tilanteen mukaan, joista:

- 35% miehiä, 65% naisia
- 34% nuoria (alle 30v), keski-ikä 39v
- 25% työttömänä, muuta koulutuksessa/palvelussa jne.
- 31% ollut asiakkaana alle vuoden

22.11.2021

- 36% ilman ammattia
- 50% tiedossa korkeintaan perusasteen koulutus

Työllisyys Espoon työllistymistä edistävät palvelut ovat tarjolla kaikille asiakasryhmille. TE-hallinnon palvelut ovat tarjolla suomen, ruotsin ja englannin kielellä. Työvoimakoulutusta on saatavilla palvelutuottajakohtaisesti suomen, ruotsin ja englanninkielisenä. Työvoimakoulutusta järjestetään myös maahanmuuttajille/vieraskielisille suunnattuna S2 tuella ja työelämälähtöisellä kielituella, esim. Oskan/Kosken palvelut maahanmuuttajille/vieraskielisille, kotokoulutuksen päättäneille, Omnian jatkuvan oppimisen palvelut, uraohjaus suomen ja englannin kielellä ja mahdollisuus tulkin käyttöön sekä erityistä tukea tarvitseville palveluja erityisammattioppilaitoksissa kuten Live-polku. Kotoutuja-/ vieraskielisillä asiakkailla on haasteena kaikkiin palveluihin siirtymisessä minimikielitaitovaatimus. Lisäksi koulutuksessa tulee olla myös opiskelu- ja työkykyinen.

Kotoutumiskoulutusten vaikuttavuutta seurataan valtakunnallisesti TEM:n toimesta. Seuranta on tosin ongelmallinen, koska tulosluokkia on niputettu epätarkoituksenmukaisella tavalla ja seurantatiedon hyödyntäminen jää vähäiseksi. Esimerkiksi ”työllistymistä edistävä palvelu” voi olla kuntotuttavaa työtoimintaa tai korkeakoulutetun työnhakuvalmennusta. Sama koskee työssäoloa - kaikki yli 4 tuntia kuukaudessa töitä tekevää merkitään työssä oleviksi. Tulokset voivat näyttäytyä liian hyviltä tai toisaalta, jos tulkitaan kaikkien asiakkaana olevien työllistyneiden olevan osa-aikatyössä, tulokset näyttävät taas huonommilta.

2. Selvitetään, mitä mielenterveys- ja muita vastaavia palveluja voidaan kehittää kaupungin toimintojen (esim. Nupoli) sekä eri järjestöjen, HUS:n ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Selvitetään terapiatakuun käyttöönottoa ja mahdollinen espoolaisia koskevan kokeilun toteuttamismahdollisuudet.

[Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala/Terveyspalvelut ja Perhe- ja sosiaalipalvelut vastaa](#)

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa terapiatakuu toteutetaan Espoossa ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella osana Terapiat etulinjaan –toimintamallia (TE-toimintamalli). Toimintamallissa keskeisiä elementtejä ovat vakioitu ja myös sähköisesti toteutettavissa oleva hoidontarpeen arviointi terapia-/interventionavigaattorin avulla ja ns. ensilinjan lyhytterapia, jota tarjotaan niille potilaille, jotka siitä navigaattorin mukaan saattavat hyötyä. TE-toimintamallilla pystytään parantamaan hoidon saatavuutta ja saavutettavuutta ja tarjoamaan paremmin potilaan oireenmukaista hoitoa nopeammin.

Erikoissairaanhoidon ja eri järjestöjen kanssa Espoon mielenterveys- ja päihdepalvelut tekee jo nyt laajaa ja tiivistä yhteistyötä. Näiden yhteistyömuotojen lisäksi kaupunki hankkii yksityisiltä palvelutuottajilta palveluja täydentämään ja lisäämään omaa palvelutuotantoa.

22.11.2021

Myös lasten ja nuorten osalta terapiatakuu toteutuu Terapiat etulinjaan -toimintamallin kautta. Lasten ja nuorten varhaiseen tukeen ja hoitoon jalkautetaan useita lyhytinterventioita ja lisäksi sujuvoitetaan koko hoitoketjun toimintaa mm. hoidon porrastuksen ja yhteistyön tiivistämisen kautta.

- 3. Budjettikirjan mukaan väestön vanheneminen kiihtyy. Yli 75-vuotiaiden väestöosuus kasvaa 12 100 hengellä eli 66 % vuoteen 2030 mennessä. Vanhusten palveluiden osalta kaupungin tulisi kohdentaa resursseja pelkän tehostetun/ympäri vuorokautisen hoivan lisäksi myös tukipalveluihin ja ns. ennaltaehkäisevään toimintaan. Lisäksi tulisi jatkossa syventää yhteistyötä yksityisten palveluntuottajien ja järjestöjen kanssa. Tästä kokonaisuudesta sekä Elä ja Asu palvelutalojen rakentamisesta kaupungin ja/tai yksityisten toimesta Espoon eri osiin laaditaan selvitys, jolla vauhditetaan tarvittavia investointeja.**

[Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala/Vanhusten palvelut vastaa](#)

Suurin osa ikääntyneestä väestöstä ei käytä vanhusten palveluita, vaan he toimivat yhteiskunnassa kuten muukin aikuisväestö. Täten vanhusten palvelujen tarvetta ennaltaehkäisevän toiminnan painopiste on kunnan ja yksityisten hyvinvointia tukevissa palveluissa. Tähän osallistuvat myös vanhusten palvelukeskukset, joissa koronan aiheuttamien sulkujen jälkeen on syvennetty yhteistyötä järjestöjen (mm. päihdejärjestöt) kanssa. Tavoitteena on kehittää yhdessä matalan kynnyksen palveluita ikääntyneille. Yksityiset palveluntuottajat ovat myös mukana tuottamassa ennaltaehkäiseviä palveluita ja Seniorineuvonta Nestorista voidaan ohjata myös näiden palveluiden piiriin. Hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa on varmistettava, että kuntien, hyvinvointialueen, kolmannen sektorin, järjestöjen ja yksityisten toimijoiden yhteistyö ennaltaehkäisevässä toiminnassa jatkuu saumattomasti ja että sitä kehitetään myös jatkossa yhteistyössä. Tämä suunnittelu on jo aloitettu osana hyvinvointialueen valmistelua.

Tällä hetkellä Elä ja asu -seniorikeskuksia on Kauklahdessa, Leppävaarassa ja Soukassa sekä Vihrelaakson ja Taavin muistipalvelukeskuksessa. Tehostetun palveluasumisen tarvetta on selvitetty eri kaupunkikeskuksissa nykyiseen tarjontaan ja väestöennusteeseen pohjaten. Tehostetun palveluasumisen paikkoja tarvittaisiin Espoossa 398 paikkaa lisää vuoteen 2029 mennessä, jos 75 vuotta täyttäneiden peittävyys olisi 6 %. Suurin paikkojen tarve tulee olemaan Tapiolan ja Espoonlahden alueilla, joten asumisen erilaisia ratkaisuja tulee tarkastella kokonaisuutena. Alueellisista Elä ja asu -seniorikeskuksista on tehty päätös vuonna 2008 (sotelautakunta) ja niistä löytyvät maininnat myös valtuuston hyväksymissä ikääntymispoliittisissa ohjelmissa (2009–2015 ja 2016–2021). Matinkylän Elä ja asu -seniorikeskuksen hankesuunnitelma on tehty 2016 ja kaava sekä tontti sille on varattuna. Kuitenkin Elä ja asu -seniorikeskukset on otettu pois varsinaisesta investointiohjelmasta ja Matinkylän Elä ja asu -seniorikeskus on tällä hetkellä ainoastaan selvityskohteena. Elä ja asu -seniorikeskusten rakentaminen on viivästynyt HYTETiin liittymättömistä syistä. On kuitenkin huomiotava, että tälläkin hetkellä tehostetun palveluasumisen paikkoja on tyhjillään, koska henki-

22.11.2021

löstömitoituksen vaatimaa työntekijämäärää ei ole saatavilla. Hyvinvointialueella tulee kuitenkin varmistaa, että se investoi ja tuottaa jatkossakin tehostettua palveluasumista, jotta sen riippuvuus yksityisistä palveluntuottajista pysyy kohtuullisena.

Elä ja asu -seniorikeskusten investointipäätökset tehdään LU hyvinvointialueella ja paikka-tarvetta alueella tulee tarkastella kokonaisuutena. Toteutuessaan Elä ja asukeskusten toteutuksessa tulee varmistaa, että tarjolla on myös vapaarahoitteisia vaihtoehtoja.

4. Selvitetään, erityisesti Espoon Asunnot Oy:n mahdollisuuksia tarjota työsuhteasuntoja osana kaupungin henkilöstön saatavuuden parantamista ongelmallisille työvoima-aloille.

[Konsernihallinto/Henkilöstöyksikkö ja Kaupunkiympäristön toimiala vastaa](#)

Espoon kaupunki ja Espoon Asunnot Oy ovat sopineet yhteistyöstä kaupungin henkilöstön asunnon löytämiseen liittyvien haasteiden helpottamiseksi. Espoon Asunnot Oy on nimen-nyt yhteyshenkilön, jonka kautta Espoon kaupungin palvelukseen tulevien henkilöiden asuntohakemusten ja asuntoasioiden käsittely koordinoidaan. Lisäksi Espoon Asunnot suosii kaupungin henkilöstöä asukasvalintarajoituksista vapautuneen asuntokannan asukasvalinnoissa tilanteissa, joissa on muutoin tasavertaisia hakijoita. Alkuvuoden 2022 aikana noin kolmasosa Espoon Asuntojen asuntoa hakeneista kaupungin työntekijöistä on saanut asunnon.

5. Varhaiskasvatuksen henkilöstön pysyvyyttä ja rekrytointeja sekä monimuoto-opintojen lisäämismahdollisuutta selvitetään. Lisäksi tutkitaan mahdollisuus palkata päiväkotiapulaisia helpottamaan henkilöstön jaksamista.

[Kasvun ja oppimisen toimiala vastaa](#)

Henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden edistäminen edellyttää pitkäaikaisempaa ohjelmaa, johon sisältyy sekä varhaiskasvatuksen vetovoimaa että henkilöstön pysyvyyttä ja rekrytointia edistäviä toimenpiteitä. Varhaiskasvatuksen koulutuspaikkoja on jo valtakunnallisin päätöksin lisätty, mutta niitä tarvitaan edelleen lisää. Monimuoto-opintomahdollisuuksia on myös tarpeen lisätä. Niitä on käynnistetty vuodesta 2021 alkaen. Osa toimenpiteistä edellyttää taloudellisia satsauksia ja varhaiskasvatuksen talousarvioon sisältyykin varaus näiden toimenpiteiden toteuttamiseen.

Yhtenä toimenpiteenä kokeillaan toimintavuoden 2022–2023 ajan kannustuslisää. Kannustuslisää maksetaan pienalueilla, jotka saavat korkean ns. PD-kertoimen (positiivinen erityiskohtelu), jossa on huomioitu pienalueen työttömyysaste, vieraskielisten varhaiskasvatustilanteiden osuus ja niiden osuus, joilla koulutustaso on perusaste tai tuntematon. Kaupungin johdon päätöksen mukaan lisää voidaan maksaa noin 300 työntekijälle. Lisän tarkoitus on kannustaa henkilökuntaa työskentelemään näissä päiväkodeissa ja vähentää halua siirtyä

22.11.2021

muualle. Lisän käyttöönoton tavoitteena on myös lisätä uusien työntekijöiden kiinnostusta hakeutua töihin päiväkoteihin.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön palkkataso Espoossa on osittain muita pääkaupunkiseudun kuntia alhaisempi. Siihen tarvitaan korjausta.

Varhaiskasvatuksen julkisuuskuva vahvistetaan tuomalla esiin nykyistä enemmän varhaiskasvatustyön mielekkyyttä ja koko varhaiskasvatuksen vahvuuksia ja monipuolista toimintaa. Tehostetulla rekrytointimarkkinoinnilla tuodaan esille Espoota hyvänä ja kiinnostavana työnantajana. Rekrytointia toteutetaan monikanavaisesti.

Päiväkotiapulaisia on ollut Espoon varhaiskasvatuksessa vuoteen 2010 asti. Tuolloin varhaiskasvatuksen hallinnointi siirtyi Espoossa sosiaali- ja terveystoimesta sivistystoimeen. Siirtymispäätökseen sisältyi luopuminen päiväkotiapulaisen tehtävän käytöstä. Näissä tehtävissä olleet siirtyivät Espoon kaupungin muihin tehtäviin ja heitä myös koulutettiin oppisopimuskoulutuksilla lähihoitajiksi, jolloin he saivat kelpoisuuden lastenhoitajan tehtävään.

Päiväkotiapulaisten tehtäviin kuului lapsiryhmien avustamiseen ja joitakin toimipaikan puhautuspalveluun liittyviä tehtäviä. Pienissä toimipaikoissa työhön saattoi sisältyä myös ruokahuollon tehtäviä. Päiväkotiapulaisilla ei ollut varhaiskasvatustilain mukaista kelpoisuutta lasten kasvat-, opetus- ja hoitotehtäviin, joten heidän vastuulleen ei voinut kohdentaa näitä tehtäviä. Edelleen noin 60 pienessä päiväkodissa on laitospulaisia, joiden tehtäviin sisältyy ensisijaisesti päiväkodin ruokahuoltoon liittyvät tehtävät. Catering ei sijoita henkilöstöään näihin pienimpiin yksiköihin.

Päiväkotiapulaisten palkkaaminen ei poistaisi muuta rekrytointitarvetta, eli heidän henkilöstökustannuksensa lisäksi varhaiskasvatuksen kokonaiskustannuksia merkittävästi. Esimerkiksi 150 päiväkotiapulaisen henkilöstökustannukset olisivat KVTES:n mukaisella minimipalkalla laskettuna 4,6 miljoonaa euroa. Päiväkotiapulaisten palauttamisen haasteena on kustannusten lisäksi se, että heille voidaan kohdentaa suhteellisen rajallisesti työtehtäviä kelpoisuusvaatimusten takia.

- 6. Kaupungin ja kaikkien kaupunkilaisten aktivoimisessa saavuttamaan YK:n SDG-tavoitteet vuonna 2025 laaditaan osa-alueittain toimenpidesuunnitelmat, esimerkiksi varhaiskasvatuksessa ja kouluissa oman lähialueen siisteydessä, luonnonsuojelussa ja muissa toiminoissa sekä kierrätyksen tehostamiseksi kouluissa yhdessä siivouspalvelujen kanssa. Suunnitelmia ja toimenpiteitä käsitellään myös luottamushenkilöelimissä.**

[Konsernihallinto/strategia vastaa](#)

Edelläkävijyys YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa on yksi valtuuston Kestävä Espoo -kehitysohjelmalle päättämistä hyötytavoitteista. Hyötytavoitteen mukaisesti YK:n kestävän kehityksen tavoitteet ohjaavat espoolaisia kohti kestävää elämäntapaa

22.11.2021

ja Espoo-yhteisöä huomioimaan kestävyys- ja ulottuvuudet. Ohjelmalle on keväällä 2022 laadittu ohjelmasuunnitelma, jonka kaupunginhallitus hyväksyi 11.4.2022 ja jossa on kuvattu tarkemmat tavoitteet ja toimenpiteet hyötytavoitteiden saavuttamiseksi. Ohjelmaa toteutetaan yhdessä toimialojen, kumppaneiden, asukkaiden ja sidosryhmien kanssa. Ohjelman viestinnässä nostetaan esille tapoja, joilla asukkaat ja muut Espoo-yhteisön jäsenet voivat tehdä kestäviä valintoja arjessaan ja vaikuttaa lähiympäristöönsä.

Espoossa on kokeiltu ja kehitetty menetelmiä alun perin valtiolle luotujen SDG-tavoitteiden ja niiden mittareiden sovittamista kaupunkitasolle ja paikalliseen ympäristöön. SDG-analyyttimenetelmää on keväällä 2022 aikana kehitetty eteenpäin yhdessä Kuntaliiton ja kuuden suurimman kaupungin kanssa, ja valmis analyysityökalu otetaan käyttöön loppuvuoden aikana. Menetelmän tavoitteena on lisätä organisaatioissa SDG-osaamista sekä kykyä ymmärtää ja halua toimia kestävä kehityksen tavoitteiden eteen.

Kestävä Espoo -ohjelmassa on tunnistettu valtuustokauden keskeisiä kehittämiskohteita, joiden etenemistä ohjelman ohjausryhmä ohjaa ja seuraa. Käytännön työtä SDG-tavoitteiden saavuttamiseksi tehdään kaikilla kaupungin toimialoilla ja poikkihallinnollisessa yhteistyössä. Kiertotaloudessa yksi ohjelmakauden painopisteistä on jätteen kierrättämisen edistäminen. Alkuvuodesta 2022 laajempi kierrätyskelpoisten jätteiden lajittelu on aloitettu 18 koulussa ja ohjelmakauden aikana otetaan uusia kouluja laajemman lajittelun piiriin. Ohjelman ohjausryhmä vastaa kehittämiskokonaisuuksien ja toimenpiteiden ohjauksesta sekä ohjelmatyön raportoinnista valtuustolle.

Kasvun ja oppimisen toimiala vastaa

YK:n kestävä kehityksen tavoitteet on huomioitu eri koulutusmuotojen opetussuunnitelmassa sekä varhaiskasvatussuunnitelmassa. Lisäksi kestävä kehityksen kasvatusta ohjataan toimialatasolta. Kasvun ja oppimisen toimialalla kaikki tulosyksiköt on ohjeistettu arvioimaan tämän hetken tilanne sekä asettamaan tavoitteet ja toimenpiteet vuosille 2022–2026 kestävä kehityksen kasvatuksen eri osa-alueiden edistämiseksi. Arvioinnissa käytetään Learning Cities verkostoyhteistyön tuloksena saatua Hampurin laatimaa arviointityökalua. Pandemian ja Ukrainan tilanteesta aiheutuvien haasteiden vuoksi työhön annettiin lisäaikaa syyskuun 2022 loppuun saakka. Tuloksikkokohtaisten tavoitteiden laatimisen jälkeen tehdään asiasta yhteinen kooste ja asiaa käsitellään eri ryhmien kanssa.

Kierrätyksen edistämiseksi on tehty yhteistyötä Tilapalvelut liikelaitoksen kanssa ja keväällä lajittelua laajennettiin noin 20 kohteen osalta. Lisäksi on sovittu jatkosopimusten osalta, että lajittelua pyritään edistämään omien kiinteistöjen osalta ja uusia sopimuksia tehtäessä niin, että mahdollistetaan vähintään lajitteluun sovittu minimitaso, jolloin aulatiloista kerätään sekajätettä, biojätettä, kartonkia, kotikeräyspaperia, valkoista toimistopaperia sekä muovia, jos tila sallii ja mikäli jätejätettä tulee yli 25 kiloa viikossa niin myös lasia ja metallia. Elinkaari- ja vuokra- ja osakekohteiden osalta todettiin, että keskustelemalla on mahdollista edistää asiaa. Uusiin sopimuksiin määritellään lajittelun minimitaso.

22.11.2021

[Kaupunkiympäristön toimiala vastaa](#)

Luonnonsuojelun toimenpiteet eli LuonTo -työ on hyväksytty valtuustossa 25.10.2021. Sen tavoitteena on luonnon arvojen ja monimuotoisuuden turvaaminen ja edistäminen. LuonTo-projektin osa-alueet ovat Ekologisen verkoston nykytilaselvitys (EVN), Luonnon monimuotoisuuden toimenpideohjelma sekä Espoon käytännöt luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi.

Espoo kehittää kaupungin Kestävän kehityksen kasvatusta, jossa on valmisteltu toimintasuunnitelmaa vuosille 2022–2026. SDG:n tavoitteista luonnonsuojelua varhaiskasvatuksessa ja kouluissa edistetään Villa Elfvikin luontotalossa mm. opetusmateriaalien ja koulutuksien avulla. Talo tarjoaa kuntalaisille tietoa luonnosta ja sen suojelun tärkeydestä luontoretien, luontokoulun, luonnonhoitotalkoiden ja näyttelyiden avulla.

Kaupunkiympäristön ja kasvun ja oppimisen toimialat osallistuivat koulujen ja päiväkotien jätteiden lajittelukokeiluun, jossa mukana oli ns. HSY:n kummikouluja. Kokeilun tuloksia hyödynnetään nyt, kun lajittelun laajentamien käynnistyi kevään 2022 aikana yhteensä 17 peruskoulussa ja lukiossa.

Ympäristö- ja rakennusvalvontakeskuksen ympäristönsuojelun palvelualue edistää asiantuntijuudellaan ilmastonmuutoksen hillintätyötä eli SECAP-toimenpiteiden toteutumista yhteistyössä kaupunkiympäristön ja muiden kaupungin toimialojen kanssa. Vuonna 2022 ympäristönsuojelun johdolla Espoolle rakennetaan ilmastovahti-palvelu, joka tuo kaupungin ilmastotyön näkyväksi kaupunkilaisille ja päättäjille.

Itämeri-toimenpideohjelma vuosille 2019–2023 täydentää Espoon vesiensuojelun toimenpideohjelmaa vuosille 2022–2027 merialueiden suojelun osalta. Lisäksi Itämerihaaste tukee Espoon kaupungin hulevesiohjelman ja työmaavesioppaan tavoitteita.

- 7. Laaditaan suunnitelma kaupungin, kuntalaisten, järjestöjen, oppilaitosten ja yritysten yhteistyöstä, jolla Espoon alueelle istutetaan suunnitelmallisesti puita, pensaita ja muita kasveja osana ilmastonmuutostoimia sekä kaupunkimaisten ja luonnonmukaisten tilojen vehreyttä, viihtyisyyttä ja kauneutta. Samalla tarjotaan tukea vieraslajien torjuntaan.**

[Kaupunkiympäristön toimiala vastaa](#)

Espoon katu- ja puistosuunnittelun yhteydessä edistetään kohdekohtaisesti kysymyksessä esitettyjä tavoitteita kuten ilmastonmuutostoimia ja kaupunkiympäristön viihtyisyyttä. Yhteistyö asukkaiden kanssa mm. Meidän Puisto -mallissa ja vieraslajien torjunnassa on vakiintunut osaksi normaalia toimintaa. Toivotun kaltaisen kattavan kaupunkitasoisen suunnitelman laatimiseen ei ole osoitettu määrärahoja eikä sitä ole nykyresursseilla mahdollista tehdä.

22.11.2021

- 8. Kaupunkilaisilta tulee paljon palautetta pysäköintipaikkojen riittämättömyydestä. Kaupungilta tarvitaan nopeampaa reagointia ongelmien ennaltaehkäisyynä ja myös kun ongelmia ilmenee. Yhteistyötä tarvitaan tilapalveluiden, kaupunkisuunnittelun, kaupunkitekniikan sekä yritysten ja järjestöjen kesken. Toimivat ratkaisut on varmistettava esim. Matinkylän urheilupuiston sekä kaupungin terveysasemien, etenkin Kilon terveysaseman pysäköintipaikkojen tarpeisiin. Helppoja joustavia ratkaisuja voivat olla myös määräaikainen pysäköintikiekko ja pysäköintiluvat määriteltäville kohderyhmille.**

[Kaupunkiympäristön toimiala vastaa](#)

Katusuunnittelun yhteydessä mahdollistetaan kohdekohtaisesti yleinen pysäköinti. Suunnittelua tehdään yhteistyössä eri tahojen kanssa toimivien ratkaisujen löytämiseksi. Pysäköinnin kehittämisen toimenpideohjelmaa toteutetaan kaupunginhallituksen linjausten mukaisesti. Maksullisen pysäköinnin laajentaminen mahdollistaisi toimivan asiointipysäköinnin.

Tilapalvelut-liikelaitos toteuttaa koulujen ja päiväkotien tonteille investointiohjelman hankkeisiin kaavassa määrätyt pysäköintipaikat. Koulujen ja päiväkotien pysäköintialueiden mahdollista vuorottaiskäyttöä selvitetään tarvittaessa. Näissä ongelmaksi voi muodostua niiden vapauttamistarve henkilökunnan käyttöön aamuisin klo 07:00 aina n. klo 17:00 asti. Niissä päiväkodeissa, joissa on vuorohoitoa, autopaikat ovat toiminnan käytössä pääosin 24/7.

- 9. Espoo-tarinan mukaan kaupunki sopeutuu ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Tämä edellyttää mm. riskianalyysin laadintaa osatekijöittäin koko pääkaupunkiseudun yhteistyönä. Tämän osana selvitetään erilaisten vettäläpäisevien materiaalien käyttömahdollisuudet ja -kohteet kaupunkiympäristön rakentamisessa hulevesiongelman hillitsemiseksi.**

[Kaupunkiympäristön toimiala vastaa](#)

Espoo on aktiivisesti mukana pääkaupunkiseudun ilmastonmuutokseen sopeutumisen työssä, jota HSY koordinoi.

Espoolla on oma ilmastonmuutokseen sopeutumisen toimenpidesuunnitelma, joka on hyväksytty 9.6.2022 ympäristö- ja rakennuslautakunnassa ja on käsittelyssä kaupunkisuunnittelulautakunnassa 31.8.2022 ja teknisessä lautakunnassa 14.9.2022 sekä myöhemmin syksyllä kaupunginhallituksessa. Toimenpiteitä seurataan ilmastovahti -työkalun avulla, joka tuo kaupungin ilmastotyön näkyväksi kaupunkilaisille ja päättäjille ja toimii työkaluna ilmastomuutoksen hillintä- ja sopeutumistoimien hallintaan.

Espoo on toteuttanut ilmatoriskien ja haavoittuvuuksien arvioinnin vuonna 2019 osana SECAP-raporttia, jossa todettiin mm. ikääntyvän infrastruktuurin, sekä lämpösaarekeilmiön huomioimattomuuden olevan suuria riskejä sopeutumisen kannalta.

22.11.2021

Esimerkiksi hulevesien hallinta ja tulvasuojaukset ovat Espoossa kansalliseen tasoon nähden hyvin huomioitu ja niiden tuomiin riskeihin varauduttu. Selvityksessä on esim. erilaisten vettäläpäisevien materiaalien käyttömahdollisuudet ja -kohteet kaupunkiympäristön rakentamisessa hulevesiongelman hillitsemiseksi. Valtuuston hyväksymää hulevesiohjelmaa toteutetaan kaupunkiympäristön yleisten alueiden rakentamisessa.

Kiinteistöjen rakentamisessa huomioidaan mm. hulevesien viivytyksisyydet kohteiden suunnittelun yhteydessä. Läpäisevät pinnoitteet saattavat vaikeuttaa erityisesti pihojen ja liikennealueiden talvikunnossapitoa ja nostavat jonkin verran ylläpito- kunnossapitokustannuksia.

10. Kaupunginhallituksen käsittelyyn tuodaan selvitys, miten yhteistyössä valtion kanssa saadaan jo lähivuosina aikaan vaiheittain etenevä Vihdintien ja sen lähialueiden katuverkon ja kevyenliikenteen toimivuuden parannussuunnitelma ja toimenpiteiden toteutus.

[Kaupunkiympäristön toimiala vastaa](#)

ELY-keskuksen kanssa on laadittu yhteistyössä esisuunnitelma "Kestävän liikkumisen laatu-käytävän esisuunnitelma Vihdintielle (mt 120) välille Kaupintie – Luukki". Suunnitelmassa on esitetty parannustoimia eri väyläjaksoille. Suunnitelmat vaativat jatkoneuvotteluja ELY-keskuksen kanssa ja ne huomioidaan mm. Kalajärven kaavarunkotyössä.

Vihdintien ja Niipperintien risteyksen parantamisen ja kevyen liikenteen alikulun tiesuunnittelu on käynnistynyt yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa. Pitkostien ja sen sivukatujen suunnittelu aloitetaan loppuvuodesta 2022. Kortesmäentien alikulun rakentaminen käynnistyy ELY-keskuksen toimesta lähiaikoina.

11. Koulujen ja päiväkotien sijaintipaikkojen suunnitteluun laaditaan täydennys myös Kehä III pohjoispuolisten POKE-alueiden osalta, kun alueiden lapsimäärät kasvavat. Lasten koulu- ja varhaiskasvatuspaikkojen pitkäkestoinen tarve otetaan kaikessa toiminnassa huomioon, esim. pienten koulujen kuten Rödskogs skola ja Pakankylän koulu käyttö ja niitä tukeva asemakaavoitus ja asuntorakentaminen.

[Kasvun ja oppimisen toimiala vastaa](#)

Pohjois- ja Keski-Espoon yleiskaavan alueella asukasmäärä tulee kasvamaan merkittävästi, mikä lisää koulujen, päiväkotien ja nuorisotoimen palveluntarvetta merkittävästi. Tulevaisuuden asukkaiden palvelutarpeet eivät kuitenkaan vielä näy investointitarpeena, vaan tarvetta tulee haarukoida asukasennusteiden, asemakaavan ja yleiskaavan asukastavoitteiden perusteella. Kasvun ja oppimisen tulevaisuuden palvelutuotannon tarpeisiin tulee uusilla

22.11.2021

asuinalueilla varata riittävästi tontteja, jotta alueiden kasvaessa palvelut sijaitsevat asukkaiden kannalta ja julkisen liikenteen kannalta hyvillä paikoilla. Näitä tonttitarpeita on jo tunnustettu maankäytön pitkän aikavälin suunnitelmissa. Tarpeet tarkentuvat kaavoituksen ja asukastavoitteiden tarkentuessa.

[Kaupunkiympäristön toimiala vastaa](#)

Alueiden palvelutarpeiden määrittelytyössä (Pasma-työ) tehdään poikkihallinnollista yhteistyötä eri toimialojen kesken, jotta pystytään ennakoimaan keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä palvelutarpeiden muutokset. Investointikatto asettaa omat haasteensa hankkeiden toteuttamistapaan ja -aikatauluun.

Pienien koulujen osalta on Pasma-yhteistyössä käyty keskusteluja siitä, miten esim. läheisillä voimakkaasti kehittyvillä alueilla (tässä tapauksessa Viiskorpi - Kalajärvi -akseli) tulee ottaa huomioon myös laajemmalla alueella tulevat koululaiset. Huomioidaan muun muassa, mikä on sen vaikutus koulujen mitoittamiseen ja uusien koulujen sijaintiin kaupunkirakenteessa. Nämä asiat on huomioitu alueiden kaavarunkotöissä.

12. Tehdään tarveselvitys Mattlidenin peruskoulun ja lukion lisätilatarpeesta ja nykyisen koulukokonaisuuden kehitysmahdollisuuksista. Varmistetaan FOCUS Mattliden-hankkeen eteneminen mahdollisimman nopealla aikataululla.

[Kasvun ja oppimisen toimiala vastaa](#)

Mattlidenin tarveselvityksen tarkistus vuokrahankkeena toteutettavan päiväkodin ja päiväkotia, koulukeskusta ja Arbista palvelevien vuokralisätilojen osalta viedään Svenska Rumiin syksyn 2022 aikana. Koko koulukeskuksen kehittämismahdollisuuksia ja lisätilantarvetta esitellään lautakunnalle loppusyksystä 2022. Focus Mattliden on hakenut alueelle suunniteluvarausta.

[Kaupunkiympäristön toimiala vastaa](#)

Korttelialueen kaavoitusta tukeva suunnittelutyö on käynnissä ja sen yhteydessä on tehty tiivistä yhteistyötä Focus Mattlidenin (FM) kanssa.

Korttelialueen rakennuskannan uudistamisen ja FM:n suunnitelmien edistämiseksi sekä kaavoituksen käynnistämistä varten Tilapalvelut-liikelaitos on tutkinut toistakymmentä vaihtoehtoista tontinkäyttötarkastelua.

Syksyn 2022 aikana tarvittavat viitesuunnitelmat saataneen riittävän valmiiksi kaavoituksen edistämiseksi. Kaavoitusta tukevan suunnittelun osana on myös tutkittu alustavasti koulukeskuksen tilaratkaisuja ja tilatarpeita.

22.11.2021

13. Liikunnan ja kulttuurin harrastusmahdollisuuksien kehittämisessä tavoitteena on, että mahdollisimman moni löytää mieluisan harrastuksen. Lisätään monipuolista tarjontaa. Koronatilanteen epävarmuus voi aiheuttaa myös ensi vuonna merkittäviäkin ongelmia mm. kulttuurin ja liikunnan aloilla. Kaupungin on syytä varautua mahdollisesti tarvittaviin tuki- yms. toimiin etenkin lasten ja nuorten harrastustoimien osalta.

[Elinvoiman tulosalue/liikunta ja kulttuuri vastaa](#)

Harrastusmahdollisuuksien osalta poikkihallinnollisen Espoon Harrastuspolun maksuttomat harrastusryhmät käynnistyivät viiveellä, ja koronatilanne vaikutti harrastusryhmien määrään vuoden 2022 alussa. Harrastuspolun tarjonnassa on ollut kuvataidetta, digitaalisia peli- ja koodausharrastuksia, sirkusparkouria ja erilaisia kädentaitoja, eli erityisesti harrastuksia, joita lapset itse ovat toivoneet. Harrastuspolun tarjontaa laajennetaan tuntuvasti sekä harrastusvalikoiman että ryhmien määrän osalta syyslukukaudelle.

Taiteen perusopetuksessa harrastajamäärät putosivat koronan aikana, eivätkä ole vielä palanneet poikkeusaikaa edeltävälle tasolle. Harrastajamääriä selvitettiin huhtikuussa kyselyllä. Harrastamattomuuden syiden moninaisuus on korostunut koronapandemian myötä ja pandemia on tehnyt toimintaympäristöstä jatkuvasti muuttuvan. Harrastuskadokkaista on aiheutunut harrastuksia tarjoaville toimijoille merkittäviä taloudellisia haasteita. Lasten ja nuorten harrastustoiminnassa panostetaan erityisesti viestintään harrastusmahdollisuuksista uuden syyslukukauden alkaessa.

Liikuntapalvelut kehittää yhteistyössä seurojen kanssa maksutonta harrastustoimintaa sekä perheliikunnan että lasten ja nuorten osalta. Olemme olleet yhdessä Suomen harrastamisen mallin / Espoo mukana koululaisille suunnatun kyselyn laadinnassa, missä selvitetään heidän omia harrastustoitteitaan.

Vuonna 2021 (vaikka koronavuosi) toiminnassa oli yhteensä 160 maksutonta ryhmää. Teimme yhteistyötä 57 eri seuran / toimijan kanssa ja mukana noin 30 eri lajia. Viikoittain maksuttomissa toiminnoissa käy noin 2300 lasta ja nuorta.

Maksuttomista harrastustoiminnoista siirtyminen seuratoimintaan jää usein taloudellisista seikoista kiinni. Kehitämme seurojen kanssa ns. stipendirahastoa, mistä olisi mahdollisuus hakea avustusta yhä kasvaviin harrastuskustannuksiin seuratoiminnan piirissä. Varsinkin koronan aiheuttamien pudokkaiden saaminen takaisin seuroihin vaatii erityistoimia myös taloudellisella puolella.

22.11.2021

14. Kulkukeskuksen toimintamuodot ovat edelleen valmistelun kohteena. Uusia ratkaisuja on syytä kiirehtiä ja valmistelussa on huomiota kiinnitettävä ennen kaikkea palvelun luotettavuuteen, erityiskohteena etenkin vammaisten ja muiden erityisryhmien palvelun sujuvuus.

[Konsernihallinto/logistiikka vastaa](#)

Viranhaltijavalmistelussa vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetusten yhtenäistämisen askelien ehdotukseksi on muodostunut malli, jossa hyvinvointialueen aloittaessa järjestämisvastuunsa ei kuljetuksiin tehdä rakenteellisia muutoksia järjestämistavoissa. Tämä mahdollistaa sen, että kuljetusten eri järjestämismalleista saadaan kokemusta hyvinvointialueella ja päätös tulevaisuuden yhtenäisestä järjestämismallista voidaan tehdä parempaan tietoon perustuen vuoden 2023 aikana. Länsi-Uudenmaan kuntien vammaisneuvostojen puheenjohtajat ovat kannattaneet etenemismallia kokouksessaan 17.5.

Vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisissa kuljetusten järjestämistä ja toteutusta koskevassa hankinnassa on esitetty noudatettavaksi seuraavia periaatteita:

- Palvelu on asiakkaalle turvallista.
- Palvelu on esteetöntä, saavutettavaa ja vastaa asiakkaan yksilöllisiä tarpeita.
- Palvelu tulee saada kohtuullisessa ajassa ja sen tulee olla käytettävissä ympäri vuorokauden.
- Palvelukielinä toimivat suomi, ruotsi ja englanti.
- Kuljettajat ovat ammattitaitoisia.

Kuljetuspalvelujen laadun seurantaan valmistellaan mittarit yhteistyössä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vammais- ja vanhusneuvostojen kanssa. Hyvinvointialueen yhteinen vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetusten järjestämismalli on tarkoitus tuoda aluehallituksen päätöksentekoon vuoden 2023 aikana.

[Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala/Perhe- ja sosiaalipalvelut vastaa](#)

Vammaisten ja ikääntyneiden kuljetuspalvelujen järjestämistä on valmisteltu osana tulevan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelua. Aluehallitus päätti kokouksessaan 21.6.2022, että hyvinvointialueen vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetusten järjestämiskäytännön valmistelua tulee jatkaa asiakkaita osallistaen ja arvioiden alueen eri kuntien tarpeet. Siirtymävaiheessa ja uuden ratkaisun valmistelun ajan vuonna 2023 kuljetuspalvelut järjestetään siirtyvien sopimusten mukaisesti kunta- tai aluekohtaisina ratkaisuinä palvelujen turvallisuus varmistuen. Espoossa käytössä olevan ratkaisun osalta toteutetaan vain välttämättömät toimenpiteet, jotta voidaan varmistaa ratkaisun lainmukaisuus vuonna 2023 uuden ratkaisun valmistelun ajan. Lisäksi aluehallitus päätti, että sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain uuden ratkaisun mukaiset välitys- ja kuljetuspalvelut kilpailutetaan jatkossa koko Länsi-Uudenmaan alueelle kokonaishankintana mo-

22.11.2021

nituoittajamallin mukaisesti. Hankinnassa huomioidaan alueelliset tarpeet ja olemassa olevat sopimukset, ja sen periaatteet tuodaan aluehallitukselle päätettäväksi. Vaikuttamistoi-
mielimiltä pyydetään lausunnot ennen päätöksentekoa. Aluehallitukselle tuodaan Espoon
väliaikaisratkaisun toimivuudesta säännöllisesti seurantatietoja.

Päätöksen mukaisesti Espoo kilpailuttaa kuljetuspalvelun välityskeskuksen eli ns. operaat-
toritoiminnan viivytyksettä. Vammaisneuvostot ovat lausunnoissaan pitäneet tärkeänä,
että kuljetusten tilaus on saavutettavaa, nopeaa, sujuvaa sekä kuljetus tulee nopeasti, oike-
aan aikaan, asiakkaan tarvitsemalla kalustolla ja kuljettajat ovat ammattitaitoisia sekä osaa-
vat kohdata eri lailla vammaiset asiakkaat. Nämä huomioidaan sekä Espoon välityskeskuk-
sen hankinnassa että hyvinvointialueen tulevan järjestämismallin valmistelussa.

**15. Varmistetaan kaupungin ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen rajapinnassa toimivan
ruotsinkielisen koordinaattorin toiminta, jossa painottuvat ruotsinkielisten palvelujen
innovatiiviset kehitystoimet ja saatavuus Espoon alueella. Tavoitteena on kaupunkilais-
ten ruotsinkielisten palvelupolkujen parantaminen.**

[Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala/Esikunta vastaa](#)

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle tulee ruotsinkielinen yksikkö, jonka tehtävänä on
varmistaa ruotsinkielisten palvelujen saatavuus koko hyvinvointialueella. Valmisteluvai-
heessa kieliaspekti on huomioitu Länsi-Uudenmaan eri kehittämisprojekteissa. Länsi-Uu-
denmaan hyvinvointialueen myötä ruotsin kielen asema vahvistuu ja mahdollisuus varmis-
taa palvelujen saatavuus ruotsin kielellä kasvaa. Riippuvuuksia on kuitenkin paljon ja se vie
aikaa ennen kuin yhteistyön tuoma synergiahäyöty näkyy konkreettisesti Espoon alueen asi-
akkaille.

**16. Selvitetään mahdollisuudet hoitaa Espoonlahden alueella osa terveysterveystoimintaa
olevien tarkoitukseen sopivien tilojen avulla, esim. Espoon Lähimmäispalveluyhdistys
ry:n Puistokartanon kanssa. HSL:n kanssa selvitetään tarpeellisten linjastomuutosten
mahdollisuuksia.**

[Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala/Terveysterveystoiminta vastaa](#)

Terveysterveystoiminnan henkilöstön levittäminen useampaan yksikköön, kuin missä nyt
toimitaan, lisää palvelun häiriöalttiutta ja vähentää henkilöstön tehokasta hyödyntämistä
sekä lisää kustannuksia huomattavasti. Espoonlahden terveysterveystoiminnan väistö Matinkadulle
on mahdollistanut ambulanssitason päivystystoiminnan pyörittämisen sekä koronaposi-
tiivisten potilaiden turvallisen hoitamisen.

Mikäli osa tästä henkilöstöstä jaettaisiin vielä uusiin tiloihin, tulisi päälle turvallisuus-, IT-
rakenne-, laite-, välineistö-, siivous- ja vaatehuoltokustannukset. Lisäksi mikäli henkilös-
tössä tapahtuisi normaaleja sairaspöissaoloja, ei toimintaa voitaisi toteuttaa samoin kuin

22.11.2021

Matinkadulla voidaan yksittäisten henkilöiden sairaspöissaolot huomioida ja palvelu organisoida kokonaistoimintaa hieman muuttamalla.

17. Karatalon käyttö jatkuu nuorisotoimen toimesta. Uutta toimintamallia selvitetään kumppanuusperiaatteella. Selvitetään mahdollisuudet käyttää Karataloa Espoon monituottajamallin kehityskohteena: mitä toiminnan järjestämisen erilaisia muotoja voitaisiin saada aikaan ja kehittää paikallisten asukkaiden, järjestöjen, yksityisten yrittäjien ja muiden toimijatahojen kanssa?

[Kasvun ja oppimisen toimiala/nuorisopalvelut vastaa](#)

Nuorisopalvelut järjestää nuorisotilassa itse avointa toimintaa, pienryhmätoimintaa, retkiä, leirejä ja muuta nuorisotoimintaa. Tilaa luovutetaan lautakunnan hyväksymien periaatteiden mukaan myös muiden toimijoiden käyttöön. Muu Karatalon toiminta ei kuulu kasvun ja oppimisen toimialan vastuisiin.

18. Osana Espoon kirjastoverkon pitkän aikavälin toiminnan järjestelyä selvitetään myös kaupungille toiminnallisesti ja taloudellisesti kevyitä toimintamuotoja. Soukan kirjaston toiminnan jatkamisesta toisissa tiloissa Soukan alueella tehdään selvitys.

[Elinvoiman tulosalue/ kulttuuri vastaa](#)

Kirjasto laatii yhdessä FCG-konsulttitoimiston kanssa asiakasvaikuttavuus- ja kirjastoverkkoselvityksen, joka tuodaan kulttuurilautakunnan käsiteltäväksi 20.9.2022 kokoukseen. Osana selvitystä kartoitetaan myös toiminnallisesti ja taloudellisesti kevyitä toimintamuotoja. Niin ikään osana selvitystä kartoitetaan Espoonlahden suuralueen, mukaan lukien Soukan kirjastopalveluiden tilanne. Kirjasto tuottaa kulttuurilautakunnan kokoukseen 20.9. myös selvityksen siitä, missä määrin Lippulaivan kirjasto tavoittaa Soukan kaupunginosan asukkaat.

19. Tehdään suunnitelma siitä, miten Pohjois-Espoon nuorten palveluja ja liikunnan olosuhteita kehitetään.

[Kasvun ja oppimisen toimiala/nuorisopalvelut vastaa](#)

Nuorisopalveluilla on kaksi nuorisotilaa Pohjois-Espoossa (Juvanpuisto ja Kalajärvi). Lisäksi Pohjois-Espoon nuorisotyötä on vahvistettu osoittamalla liikkuvan nuorisotyön resurssia Karhusuon, Lahnuksen ja Pakankylän kouluilla viikoittain toteutettavaan nuorisotoimintaan (1pv/vko/koulu). Jatkossa nuorisopalvelut toivoo voivansa vahvistaa Juvanpuiston ja Kalajärven nuorisotilojen henkilöstömäärää siten, että molemmat nuorisotilat voisivat olla samanaikaisesti avoinna. Nyt nuorisotilat ovat olleet resurssivajeesta johtuen avoinna vuorotellen.

22.11.2021

[Elinvoiman tulosalue/liikunta vastaa](#)

Espoon viheralueohjelman osaohjelmana on laadittu Kotiseudun ulkoilupolut -ohjelma, jossa tarkastellaan Espoon ulkoilureitistön nykytilaa ja kartoitetaan uusien ulkoilureittiyhteyksien tarvetta. Kotiseudun ulkoilupolut -ohjelma ohjaa ulkoilureittien vuosittaista rakentamista ja kunnostamista vuoteen 2029 saakka.

Osana viheralueohjelmaa on laadittu myös lähiliikuntapaikka-ohjelma (liikunta ja urheilu, kaupunkitekniikka, tilapalvelut). Ohjelma käsittelee kaupungin hallinnassa olevia ja ylläpitämiä ulkoliikuntapaikkoja, jotka ovat kuntalaisten vapaassa käytössä.

Espoon skeittipaikkaohjelma sisältää nykyiset ja suunnitellut skeittipaikat. Näiden lisäksi on toteutettu erilaisia skeitattavia alueita esim. koulupihoille.

Kuntoportaiden kysynnän kasvaessa uusia rakentamisaikoja kartoitetaan koko ajan. Tarkeempaan suunnitteluun valitaan vuosittain muutamia toteutuskelpoisia kohteita. Uusia kuntoportaita pyritään rakentamaan 1–2/v. määrärahojen puitteissa.

Tekojääohjelmaa ja frisbeegolfrataohjelmaa ollaan aloittamassa.

Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen laatimissa pasma-suunnitelmissa on esitetty liikunnan tarpeet vuoteen 2050 saakka. Pohjois-Espoon alueelta on oma suunnitelma ja siinä on esitetty myös liikunnan tilavarauksia. Suuralueittaisten virkistysvisioiden tarkoituksena on luoda kokonaiskuva suuralueen virkistys- ja liikuntapalveluista v. 2050 ja varata näille toiminnolle riittävästi tilaa maankäytön suunnittelussa. Pohjois-Espoon osalta virkistysvisiotyön laatimista ei ole aloitettu.

Liikuntalautakunta tekee vuosittain esityksen liikuntarakenteiden 10-vuotisesta ohjelmasta ja muiden kiinteiden rakenteiden ja laitteiden (esim. ulkoilureitit) rakentamistarpeista. Perusrantamishakkeilla kunnostetaan tai kehitetään olemassa olevia liikuntaolosuhteita. Liikuntaolosuhteita kehitetään alueellisesti myös uusien tai peruskorjattavien koulujen yhteydessä.

Rakentamishakkeissa ja ohjelmissa on otettu huomioon alueellisuus, vuorovaikutteisuus, saavutettavuus ja esteettömyys

[Kaupunkiympäristön toimiala vastaa](#)

Kaupunkiympäristön toimiala huomioi uusien tilahankkeiden, kuten myös rakenteilla jo olevien Kalajärven koulun ja päiväkodin sekä Niipperin siirtokelpoisen liikuntatilan suunnittelussa liikunnan mahdollisuudet alueilla. Kalajärven koulun yhteyteen valmistuu liikuntakenttä, tekojää, liikuntasali sekä lähiliikuntapaikkoja.